# PostgreSQL Restore Tatbikatı: Kontrol Listeleri & Özdeğerlendirme

Uygulanabilir ekip kontrol listeleri, olgunluk değerlendirme matrisi, RACI rolleri ve tatbikat kayıt formu.

## 1. Hızlı Özdeğerlendirme (Her "Evet" 1 Puan)

- [ ] Son 90 gün içinde üretim backup'ından izole bir ortama başarılı bir restore yapıldı.
- [ ] Restore runbook'u güncel, yazılı ve tüm on-call / DBA ekibince merkezi erişilebilir.
- [ ] Runbook'u yazan mühendis dışında başka bir ekip üyesi tatbikatı başarıyla tamamladı.
- [ ] Her kritik veritabanı için iş birimiyle mutabık kalınmış yazılı RTO ve RPO hedefi var.
- [ ] Son tatbikatta uçtan uca RTO ve RPO kronometre ile ölçüldü ve kaydedildi.
- [ ] Ölçülen RTO ve RPO değerleri yazılı olarak mühendislik yönetimine raporlandı.
- [ ] Tatbikatta tespit edilen aksaklıklar (IAM, roller, disk) takip edilen aksiyon biletine dönüştü.
- [ ] Bir sonraki çeyreklik tatbikatın tarihi ekiplerin ortak takvimine şimdiden eklendi.
- [ ] Global nesneler (roller, izinler), konfigürasyon ve KMS anahtarları tatbikata dahil edildi.
- [ ] Backup deposu üretim hesabından izole ayrı bir hesapta veya ikincil bölgede kopyalanıyor.

**Puan Değerlendirmesi:** 0-3 Puan: Yüksek Risk (Seviye 0-1) • 4-7 Puan: Tekrarlanabilir (Seviye 2) • 8-10 Puan: Sürekli Doğrulanan (Seviye 3

## 2. Roller ve RACI Matrisi

Tatbikatın başarısı ve kriz anında tereddüdün önlenmesi için operasyonel roller önceden netleştirilmelidir:

| Tatbikat Faaliyeti | Tatbikat Sahibi | Yürüten Mühendis | Gözlemci | Uygulama Temsilcisi |
|---|---|---|---|---|
| **Kapsam ve Hedef Belirleme** | Hesap Veren (A) | Danışılan (C) | Danışılan (C) | Danışılan (C) |
| **Sandbox Ortamı Hazırlığı** | Bilgilendirilen (I) | Yapan (R) | Bilgilendirilen (I) | İlgisiz (-) |
| **Restore ve Doğrulama** | Bilgilendirilen (I) | Yapan (R) | Danışılan (C) | Danışılan (C) |
| **Uygulama Smoke Testi** | Bilgilendirilen (I) | Danışılan (C) | Bilgilendirilen (I) | Yapan (R) |
| **Zaman & Aksaklık Kaydı** | Bilgilendirilen (I) | Danışılan (C) | Yapan (R) | Danışılan (C) |
| **Tatbikat Raporu & İmza** | Hesap Veren (A) | Danışılan (C) | Yapan (R) | Danışılan (C) |

## 3. Operasyonel Kontrol Listeleri (Tatbikat Öncesi, Sırası ve Sonrası)

Tatbikatın her aşamasında adım adım işaretlenerek uygulanacak kontrol listesi:

### 3.1 Tatbikat Öncesi Planlama (1 Hafta Önce):

- [ ] Kapsam yazıldı: Hangi cluster, hangi yedek dosyası, hangi restore senaryosu (ör. PITR 14:29).
- [ ] Hedef RTO (ör. 2 saat) ve hedef RPO (ör. 5 dk) iş birimiyle netleştirildi.
- [ ] Başarı kriterleri belirlendi: Instance açılması, satır sayıları, kritik sorgu testi.
- [ ] RACI rolleri atandı ve takvimde operasyon için zaman ayrıldı.
- [ ] İzole tatbikat ortamı hazırlandı (üretim ağı ve WAL arşivine yazma kapalı).
- [ ] Üretim referans değerleri (nesne sayıları, cutoff satır sayıları) kaydedildi.
- [ ] Runbook'un güncel sürümü paylaşıldı ve güvenlik ekibine bilgi verildi.

### 3.2 Tatbikat Sırasında (Uygulama Günü):

- [ ] Başlangıç zamanı kaydedildi (RTO kronometresi başlatıldı).
- [ ] Her teknik adımın başlangıç ve bitiş zamanı kaydedildi.
- [ ] Runbook'tan her sapma ve bekleme süresi (IAM, yavaş indirme) not edildi.
- [ ] Veri doğrulama sorguları referansla karşılaştırıldı (nesne sayıları, cutoff sayımı).
- [ ] amcheck eklentisiyle indeks ve heap bozulma kontrolleri yapıldı.
- [ ] Uygulama temsilcisi en kritik okuma sorgusunu çalıştırıp teyit etti.
- [ ] Bitiş saati kaydedildi (RTO durduruldu) ve restore edilen son işlem zamanı alındı (RPO).

### 3.3 Tatbikat Sonrası Değerlendirme (48 Saat İçinde):

- [ ] Tatbikat ortamı ve müşteri verisi içeren sandbox güvenli silindi (sudo rm -rf).
- [ ] Tatbikat raporu dolduruldu ve ölçülen RTO/RPO hedeflerle karşılaştırıldı.
- [ ] Tüm aksaklıklar sorumlu ve tarih atanmış aksiyon biletlerine dönüştürüldü.
- [ ] Runbook güncellendi ve bir sonraki tatbikat tarihi takvime eklendi.

## 4. Tatbikat İmzası ve Denetim Kaydı

**Tatbikat Uygulama Tarihi:** _____ **Ölçülen Uçtan Uca RTO:** _____

**Yürüten Mühendis (İmza):** _____ **Mühendislik Direktörü Onayı:** _____